T017 BD VIII 212-Q21-P22 Như Lai-Kinh Xuất Diệu

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

KINH XUAÁT DIEÄU QUYEÅN 21

Phaåm 22: NHÖ LAI (Phaàn 2)

Nhöõng ai khoâng tin Phaät Nhöõng loaïi chuùng sinh ñoù Phaûi rôi vaøo ñöôøng hieåm Nhö buoân gaëp La-saùt. Nhöõng ai khoâng tin Phaät: Coõi Dieâm-phuø-lôïi coù raát ñoâng ngöôøi ñi buoân, hoï ruû nhau xuoáng bieån tìm chaâu baùu. Ngay khi trôû veà, hoï gaëp soùng to gioù lôùn noåi leân ñaùnh chieác thuyeàn beå tan, laïi coù nhöõng ngöôøi nöông chieác thuyeàn ñaõ vôõ, theo söùc gioù thoåi, thuyeàn hoï bò laïc vaøo coõi La-saùt. Coù raát nhieàu nöõ quyû La-saùt, maët maøy xinh ñeïp, laïi trang söùc thaân theå baèng caùc xaâu chuoãi anh laïc ra tieáp ñoùn nhöõng ngöôøi khaùch buoân: –Laønh thay! Caùc chaøng trai vöøa ñeán, nôi ñaây coù nhieàu taøi saûn vaät baùu, minh chaâu nhö yù voâ giaù, caùc thöù chaâu baùu khoâng coù ai coi giöõ, caùc anh cöù tuøy yù laáy. Boïn chuùng toâi khoâng coù choàng, maø caùc anh laïi khoâng coù vôï, caùc anh haõy ôû laïi ñaây, ñeå chung höôûng vui thuù vôùi chuùng toâi. Khi gioù ñaõ laëng soùng ñaõ im, caùc baïn laønh cuøng nhau trôû veà queâ nhaø khoâng xa. Caùc anh neân bieát raèng: Ngaøy ñeâm soùng bieån ñaùnh aàm aàm khoâng coù phöông höôùng nhaát ñònh. Neáu thaáy beân traùi coù con ñöôøng ñeå ñi, thì haõy caån thaän chôù ñi theo con ñöôøng aáy. Haõy coi con ñöôøng phía traùi laø moät giaác chieâm bao, khoâng neân keå cho ai nghe. Khi aáy, trong nhöõng ngöôøi ñi buoân, coù moät ngöôøi khoân ngoan, thoâng hieåu, trong taâm suy nghó: “Caùc coâ gaùi naøy noùi veà chuyeän con ñöôøng beân traùi, khoâng chöøng ta gaëp cô may ñaây”. Anh naøy lieàn saép ñaët aâm möu. Ñeán chieàu toái, anh vaø coâ gaùi noï cuøng naèm chung aân aùi. Rình khi coâ gaùi noï say nguû, anh ta thöùc daäy vaø ñi theo con ñöôøng beân traùi. Môùi ñi chöøng vaøi daëm thì anh nghe trong thaønh noï coù tieáng keâu gaøo oaùn traùch cuûa haèng ngaøn muoân ngöôøi. Hoï keâu goïi cha meï, anh chò em gaùi, vôï con cuûa mình raèng sao boû coõi Dieâm-phuø-lôïi maø ñeán ñaây chòu cheát nhö theá? Nghe xong, ngöôøi ñi buoân khaép mình noåi oác, nhöng anh nhieáp giöõ taâm yù, tieán thaúng ñeán choã thaønh. Quan saùt cuøng khaép, anh thaáy vaùch thaønh baèng saét ñuùc, cuõng khoâng coù cöûa neûo, choã ra vaøo. Caùch thaønh khoâng xa, coù caây Thi-leä-sö cao lôùn. Anh voäi chaïy ñeán, leo leân caây, thaáy trong thaønh, coù maáy ngaøn muoân ngöôøi ñang khoùc loùc keâu gaøo. Anh lieàn hoûi voùi vaøo ngöôøi beân trong: –Vì sao laïi keâu reùo cha meï, anh em nhö theá? Ngöôøi trong thaønh traû lôøi: –Boïn chuùng toâi ra khôi tìm chaâu baùu, bò gioù thoâi troâi giaït. Laïi bò caùc nöõ quyû La-saùt doái gaït laøm cho rôi vaøo theá giôùi quyû vaø bò nhoát trong thaønh vöõng chaéc naøy. Tröôùc ñaây coù ñeán naêm traêm ngöôøi, bò gieát laàn hoài, hieän giôø chæ coøn hai traêm naêm möôi ngöôøi coøn soáng. Anh chôù töôûng raèng caùc coâ gaùi aáy laø ngöôøi, thaät söï boïn chuùng ñeàu laø quyû La-saùt! Nghe xong, anh naøy voäi tuoät xuoáng, trôû veà trong xoùm caùc coâ gaùi noï, leùn ñeán naèm beân caïnh coâ gaùi kia. Saùng böõa sau, anh lieàn noùi vôùi ñoàng baïn: –Toâi coù chuyeän kín muoán

noùi, caùc baïn haõy ñeán choã vaéng. Caån thaän, chôù ñeå ai ñi

theo. Nghe vaäy, moïi ngöôøi ñeàu höôûng öùng. Ñeán choã khuaát, anh naøy lieàn noùi: –Caùc baïn bieát khoâng, ñeâm roài, toâi cöù thaéc maéc, khoâng bieát taïi sao caùc coâ gaùi kia cöù aân caàn nhaéc nhôû chuùng ta chôù ñi theo con ñöôøng phía beân tay traùi. Chôø khi coâ gaùi noï nguû say, toâi môùi leùn ngoài daäy ñi qua beân ñoù, toâi thaáy moät caùi thaønh baèng saét raát lôùn, caû traêm ngöôøi bò nhoát trong ñoù ñang gaøo khoùc. Toâi leo leân ngoïn caây vaø töø xa hoûi côù söï thì ngöôøi trong thaønh baûo raèng: “Thuyeàn chuùng toâi bò loaøi caù Ma-kieät phaù vôõ, gioù to soùng lôùn ñöa chuùng toâi laïc tôùi coõi quyû naøy vaø bò nhoát trong toøa thaønh saét cao ñeán maáy möôi tröôïng.” Roài ngöôøi aáy khuyeân toâi haõy mau veà nhaø kheùo tìm caùch. Vaäy, baây giôø caùc baïn tính sao? Caùc ngöôøi ñi buoân traû lôøi: –Toái hoâm qua sao anh khoâng hoûi laïi ngöôøi aáy coù caùch gì ñeå moïi ngöôøi vaø chuùng ta ñöôïc trôû veà nhaø cho an oån? Anh naøy noùi: –Toái qua, khi trôû veà, toâi queân hoûi chuyeän aáy. Toái nay, toâi seõ leùn ñeán ñoù ñeå hoûi laïi. Noùi xong, moïi ngöôøi ñeàu trôû veà nôi mình ñang ôû. Ngöôøi coù hieåu bieát kia, ñeâm nay cuõng aân aùi vôùi coâ gaùi noï. Ñôïi coâ nguû say, anh leùn ngoài daäy, ñeán nôi, leo leân caây vaø hoûi nhöõng ngöôøi trong thaønh: –Caùc oâng coù caùch gì ñeå giuùp moïi ngöôøi chuùng toâi trôû veà coõi Dieâm-phuø-lôïi chaêng? Ngöôøi trong thaønh noùi: –Boïn toâi, ai naáy ñeàu muoán trôû veà coõi Dieâm-phuø-lôïi, nhöng thaønh saét naøy thì coù nhieàu lôùp, khoâng theå phaù tan ñöôïc. Coøn caùi cheát thì ñang tôùi töøng ngaøy, khoâng theå traùnh khoûi. Chæ coù anh, laø ngöôøi ñang ôû ngoaøi, may ra tìm ñöôïc ít caùch ñeå coù theå troán thoaùt maø trôû veà queâ cuõ. Saùng sôùm ngaøy raèm, coù moät con ngöïa ñaàu ñaøn aên toaøn gaïo neáp töï nhieân, töø Uaát-ñôn-vieät noù seõ ñeán nöôùc quyû naøy, roài ñöùng treân nuùi cao, töï caát tieáng hoâ to ba laàn raèng: “Coù ai muoán veà coõi Dieâm-phuø-lôïi khoâng?” Khi nghe tieáng goïi cuûa con ngöïa ñaàu ñaøn aáy thì anh neân ñeán kính leã noù vaø xin ñöôïc veà queâ cuõ. Nghe xong, ngöôøi hieåu bieát naøy lieàn trôû veà, keå laïi heát söï vieäc cho moïi ngöôøi nghe, hoï baûo: –Baây giôø, chuùng ta ñi ngay ñöôïc chaêng? Ngöôøi hieåu bieát noùi: –Phaûi ñôïi ñeán ngaøy raèm kia ngöïa ñaàu ñaøn môùi ñeán, ta môùi ñi ñöôïc. Quaû nhieân, chöa ñaày maáy hoâm sau, con ngöïa ñaàu ñaøn bay ñeán treân ñænh nuùi cao. Noù hoâ to ba laàn: “Coù ai muoán trôû veà coõi Dieâm-phuø-lôïi khoâng?” Tieáng noù vang raát xa. Nghe tieáng noù, nhöõng ngöôøi ñi buoân naøy lieàn ñeán choã con ngöïa ñaàu ñaøn, thöa: –Chuùng toâi, ñeàu muoán trôû veà queâ cuõ. Mong oâng giuùp chuùng toâi ñöôïc trôû veà. Ngöïa ñaàu ñaøn noùi: –Caùc vò haõy chuù yù nghe lôøi ta noùi! Caùc vò, nhöõng ai muoán trôû veà queâ cuõ thì loøng daï phaûi chuyeân chaùnh môùi veà ñöôïc. Loøng ai khoâng chuyeân chaùnh thì khoâng veà ñöôïc, bôûi caùc coâ gaùi naøy seõ aüm boàng caùc con trai, con gaùi ñuoåi theo caùc vò, keâu khoùc thaûm thieát. Trong caùc vò, nhöõng ai khôûi taâm luyeán aùi, duø ñang ngoài treân löng toâi ñi nöõa, vaãn khoâng theå trôû veà ñöôïc. Neáu ai ñaõ döùt boû ñöôïc aân aùi, chuyeân taâm nhaát yù, khoâng coøn chuùt quyeán luyeán thì chæ caàn chuù yù naém moät sôïi loâng cuûa ta thì cuõng ñöôïc trôû veà queâ cuõ. Ñuùng nhö lôøi ngöïa ñaàu ñaøn noùi, caùc coâ gaùi

kia keùo ñeán, baûo caùc ngöôøi choàng raèng: –Thaân heøn moïn cuûa boïn toâi coù saù gì, nhöng vì sao caùc anh nôõ boû con caùi cuûa chuùng

ta? Roài hoï xuùi ñaùm con trai, con gaùi ñeán oâm coå cha maø keâu la khoùc loùc inh oûi: “Sao cha nôõ boû chuùng con maø ñònh ñi ñaâu?” Nhöõng ngöôøi taâm coøn luyeán aùi thì cuoái cuøng khoâng trôû veà ñöôïc. Chæ coù moät ngöôøi coù ñaïi trí sö töû laø ñöôïc trôû veà an oån. Cho neân noùi: Nhöõng ai khoâng tin Phaät, nhöõng loaïi chuùng sinh nhö vaäy, phaûi rôi vaøo ñöôøng hieåm, nhö ngöôøi buoân gaëp quyû La-saùt. Nhöõng ai tin Phaät: Nhö loaïi chuùng sinh naøy, an oån trôû veà ñeàu nhôø ngöïa ñaàu ñaøn cöùu thoaùt, thì chæ coù moät ngöôøi coù trí sö töû laø ñöôïc an oån trôû veà, con nhöõng ngöôøi khaùc thì bôûi taâm luyeán aùi neân phaûi chòu tai aùch. Khi aáy caùc La-saùt aüm con trai, con gaùi ñuoåi theo nhöõng ngöôøi ñi buoân Sö Töû naøy cuøng khaép moïi nôi vaø baûo nhöõng ngöôøi trong thoân aáp raèng: “Sö Töû laø choàng toâi, cuøng toâi sinh con ñeû caùi, nhöng nay boû toâi, troán ñi, khoâng bieát ñang ôû ñaâu. Moïi ngöôøi nghe noùi beøn hoûi Sö Töû raèng: –Ta thaáy vôï anh taùnh tình, dung maïo xinh ñeïp tuyeät dieäu trong taát caû moïi ngöôøi, ñaùm con trai con gaùi raát ñaùng thöông, vì sao anh laïi boû chuùng noù? Sö Töû traû lôøi: –Ñoù khoâng phaûi laø ngöôøi, maø laø quyû La-saùt! Chuùng noù soáng treân moät vuøng bieån nhoû, aên thòt voâ soá nhöõng ngöôøi ñi buoân nhieàu khoâng keå xieát. Maáy traêm ngöôøi baïn toâi, hieän ñang bò nhoát trong thaønh baèng saét, chæ moät mình toâi laø ngöôøi may maén ñöôïc thoaùt khoûi. Baây giôø, quyû La-saùt caùi naøy ñuoåi theo toâi, muoán haïi toâi, toâi sôï khoâng thoaùt khoûi noù. Noùi xong, ngöôøi aáy laïi ñi veà phía tröôùc, trôû veà queâ cuõ. Con quyû La-saùt naøy cuõng ñuoåi theo, noù ñeán nöôùc cuûa anh naøy roài ñeán tröôùc vua thöa: –Thieáp vaø chaøng Sö Töû laø vôï choàng, sinh ñöôïc ñaùm con naøy, mong caäy nhôø mai sau. Chaúng ngôø, hoâm nay anh aáy boû troán ñi. Duø anh aáy khoâng muoán chung soáng vôùi thieáp thì cuõng phaûi coù boån phaän nuoâi naáng ñaùm con thô naøy. Phaàn thieáp, tuoåi coøn treû thì coøn coù theå thích öùng ñöôïc. Vua cho ñoøi Sö Töû ñeán hoûi söï thaät: –Vôï ngöôi coøn treû, maët maøy xinh xaén, ñaùm con thì ñeïp ñeõ khaùc thöôøng, ñeàu coù töôùng quaân töû. Theá taïi sao ngöôi nôõ boû chuùng, khoâng chòu chaáp nhaän? Sö Töû taâu vua: –Chuùng chaúng phaûi ngöôøi maø laø quyû La-saùt aên thòt ngöôøi, chuùng bieán hoùa ra hình ngöôøi trai gaùi ñeo dính theo thaàn. Noù ñôïi ai voâ yù laø gieát thaàn ngay. Tröôùc ñaây, thaàn daãn naêm traêm ngöôøi ñi buoân ra bieån tìm chaâu baùu, taát caû ñeàu bò quyû La-saùt aên thòt. Chæ coù thaàn laø ngöôøi duy nhaát thoaùt ñöôïc. Nay laïi bò theo ñuoåi nöõa, khoâng bieát seõ tính sao ñaây? Vua baûo Sö Töû raèng: –Neáu ngöôi khoâng muoán coâ aáy laøm vôï nöõa thì ñem ñeán cho ta! Sö Töû noùi: –Coâ aáy thaät söï khoâng phaûi ngöôøi maø laø quyû La-saùt. Neáu sau naøy coù chuyeän tai aùch gì thì ñöøng oaùn traùch. Sö töû laïi noùi vôùi caùc quan ñöùng haàu vua: –Nöõ quyû La-saùt caùi naøy ñeán ñaây chaéc chaén seõ haïi vua, nay vua khoâng tin lôøi maø laïi cho vaøo cung saâu. Nhö theá thì khoâng bao laâu, vua vaø nhöõng ngöôøi trong cung ñeàu thaønh tro buïi. Vua töùc giaän baûo Sö Töû: –Coâ gaùi kia ñeïp nhö ngoïc nöõ coõi trôøi, taïi sao laïi noùi laø quyû La-saùt? Ngöôi haõy mau

ra khoûi thaønh, ñeå ta töï xem xeùt. Vua ñem coâ gaùi quyû La-saùt vaøo noäi cung. Cöûa caám cung kheùp chaët, moät ñeâm qua nhanh. Saùng hoâm sau, ñeán giôø aên, nhöng cöûa cung vaãn chöa môû. Caùc quan noùi vôùi nhau raèng: “Vua môùi naïp cung phi, loøng coøn say meâ neân chöa môû cöûa”. Sö Töû noùi: –Khoâng phaûi theá ñaâu! Coù leõ vua cuøng phu nhaân vaø caùc theå nöõ ñaõ bò quyû La-saùt aên thòt heát roài, neân cöûa khoâng môû ñaáy. Moïi ngöôøi lieàn laáy thang cao leo töôøng vaøo trong thì thaáy thaây ma vaø haøi coát chaát ñaày maáy gian nhaø. Laïi thaáy moät caùi loã saâu môùi ñaøo. Caùc quan hoûi Sö Töû: –Baây giôø vua cheát, ngöôøi caû cung ñeàu boû maïng. Xöông chaát ñoáng khoâng theå phaân bieät ai laø ai. Bieát xaùc vua ñaâu maø choân caát? Sö töû noùi: –Neân gom xöông laïi thaønh ñoáng roài hoûa thieâu. Chæ noùi laø choân vua, coøn nhöõng ngöôøi khaùc thì khoâng tính. Choân caát xong, caùc quan traùch Sö Töû: –Chính ngöôi ñaõ ñem quyû La-saùt veà gieát vua haïi nöôùc, cung ñieän tieâu tan, baây giôø ngöôi tính sao? Sö töû ñaùp: –Toâi ñaõ noùi tröôùc ñaây raèng coâ gaùi aáy khoâng phaûi ngöôøi, maø laø quyû La-saùt. Sau naøy coù tai öông gì chôù traùch toâi, giôø ñaây sao caùc ngaøi coøn traùch toâi nhö vaäy? Caùc quan vaø daân chuùng böôùc ñeán thöa vôùi Sö Töû: –Nay vua cheát, khoâng ai noái ngoâi. Vaäy cuùi mong ngaøi leân ngoâi ñeå cai trò nhaân daân khieán ñaát nöôùc ñöôïc bình yeân maõi maõi ñeå chuùng toâi coù chuùa maø toân thôø. Sö Töû baûo: –Neáu caùc vò muoán cöû toâi laøm vua thì phaûi nghe lôøi toâi, neáu khoâng nghe lôøi toâi thì bò quyû La-saùt aên thòt heát. Moïi ngöôøi duø thaân töôùng khaùc nhau nhöng ñeàu khen laø hay laém vaø cuøng nhau nghe lôøi vua daïy baûo. Vua baûo caùc quan: –Boïn nöõ quyû La-saùt nguû nghæ ñuùng giôø, ta neân nhoùm hoïp caùc thöù binh, giong thuyeàn ra bieån ñaùnh uùp boïn chuùng. Caû trieàu ñình lieàn leân ñöôøng ñaùnh uùp boïn nöõ quyû La-saùt, lôùn nhoû ñeàu cheát khoâng coøn soùt moät teân naøo. Roài quay sang phaù saäp thaønh saét kia, giaûi thoaùt cho nhöõng ngöôøi trong aáy. Nhôø ñoù nhaân daân soáng giaøu sang töï nhieân vôùi nhieàu cuûa baùu vaät laï khoâng keå xieát. Nhaân ñoù, ñaët teân thaønh laø Sö Töû di laïc. Caùc quyû La-saùt khaùc thì di chuyeån veà phía Taây nuùi Thieát vi, coøn nhoùm ôû phía Ñoâng Thieát vi thì soáng theo luaät phaùp ngöôøi thöôøng cuûa phong tuïc ñòa phöông. Neáu coù ai khoâng thôø phuïng Phaät thì ñem giao cho quyû ôû phía Taây aên thòt. Töø ñoù ñeán nay, Phaät phaùp höng thònh, ngöôøi ñaéc ñaïo voâ soá. Cho neân noùi: Nhöõng keû tin Phaät, nhö loaïi chuùng sinh naøy, an oån veà nhaø ñeàu nhôø ngöïa ñaàu ñaøn cöùu thoaùt. Laïi nöõa, ôû coõi nöôùc aáy, theo tuïc leä thoâng thöôøng thì khi vua sinh thaùi töû hoaëc möôøi, hoaëc traêm, hoaëc ñeán voâ soá vò ñeàu cho xuaát gia hoïc ñaïo, tuïng taäp kinh Phaät, thuoäc loøng ba taïng, sau ñoù môùi thoâi ñôøi soáng tu hoïc trôû veà laøm vua. Nhöõng ngöôøi con naøo khoâng bieát chöõ Phaïm, khoâng hoïc thoâng kinh ñieån thì khoâng bao giôø ñöôïc leân laøm vua. Vaø phaûi ôû ngoaøi caùc baõi soâng, cho neân goïi laø baõi soâng Sö töû.

M

Nhö Lai, khoâng ai saùnh Tö duy hai quaùn haïnh Nôi vaéng quaùn hai haïnh Tröø toái, vöôït thaàn tieân. Nhö Lai khoâng ai saùnh: Nhö Lai soáng ôû treân ñôøi vôùi oai

thaàn coâng ñöùc voâ löôïng. Coù khaû naêng bay leân hö khoâng, chuùng sinh ñöôïc giaùo hoùa khoâng haïn löôïng. Daãn daét chuùng sinh, chæ roõ maét tueä, giaùo duïc nuoâi döôõng chuùng sinh baèng boán taâm Töø, Bi, Hyû, Xaû, ai gaëp Phaät ñeàu ñöôïc ñoä thoaùt, cho neân noùi: Nhö Lai, khoâng ai saùnh baèng, tö duy hai quaùn haïnh, nôi thanh vaéng quaùn hai haïnh, tröø taêm toái, vöôït hôn Thaàn tieân.

M Kheùo ñöôïc, ñöôïc töï taïi AÙi heát, khoâng chöùa nhoùm Taâm giaûi thoaùt, voâ laäu Ban aân tueä trôøi, ngöôøi. Kheùo ñöôïc, ñöôïc töï taïi: Chuùng sinh soáng trong söï laàm than, troâi laên trong naêm ñöôøng, baûy soùng keát söû nhoài daäp, muoán ñeán vôùi ñaïo thì khoâng bieát ñöôøng naøo maø ñeán, vì vaäy: Nhö Lai khoâng boû taâm hoaèng theä, cöùu vôùt khoå naïn, chæ baøy cho taát caû chuùng sinh ngoâi nhaø töï taïi, cho neân noùi: Kheùo ñöôïc, ñöôïc töï taïi. AÙi heát khoâng chöùa nhoùm: Ñöôïc boán moùn khoâng sôï haõi, döùt haún aùi duïc, cho neân noùi: AÙi duïc döùt heát khoâng coøn chöùa nhoùm. Taâm giaûi thoaùt voâ laäu: Taâm ñöôïc giaûi thoaùt maõi maõi, khoâng coù gì trôû ngaïi, laïi ñöôïc voâ laäu, döùt haún caùc caáu ueá, cho neân noùi: Taâm giaûi thoaùt voâ laäu. Ban aân tueä trôøi, ngöôøi: Taát caû chuùng sinh ñeàu ñeán quy ngöôõng, cho neân Thaùnh nhaân tuøy thôøi giaùo hoùa, cöùu giuùp, khoâng thieáu soùt, cho neân noùi: Ban aân tueä cho caû trôøi, ngöôøi.

M Nhö ngöôøi ñöùng ñænh nuùi Nhìn khaép xoùm laøng ngöôøi Quaùn saùt phaùp cuõng theá Nhö leân laàu ngaém vöôøn Ngöôøi lo döùt khoâng lo Giuùp bieát ñöôøng sinh töû. Nhö ngöôøi ñöùng ñænh nuùi, nhìn khaép xoùm ngöôøi: Nhö ngöôøi coù maét saùng nhìn heát caû xoùm laøng, thaáy keû ngoài, ngöôøi ñi, keû ra vaøo, ñi laïi, ngöôøi khoùc loùc, keû muùa haùt, ñeàu thaáy roõ heát. Ñöùc Nhö Lai Theá Toân cuõng nhö vaäy, Ngaøi ñöùng treân ñænh nuùi trí tueä nhìn thaáy chuùng sinh trong naêm ñöôøng, thaáy ai trí tueä thoâng minh, ai ngu si, ai ñeán ñöôïc, ai khoâng ñeán ñöôïc, ñeàu phaân bieät roõ raøng maø ñeán ñoù giaùo hoùa hoï, cho neân noùi: Nhö ngöôøi ñöùng treân ñænh nuùi nhìn bao quaùt caû xoùm laøng cuûa ngöôøi beân döôùi. Quaùn saùt phaùp cuõng theá, nhö leân laàu ngaém vöôøn: Ñöùc Nhö Lai duøng Thieân nhaõn nhìn thaáy khaép taát caû, nhö leân laàu cao thì thaáy roõ moïi thöù, phaân bieät ai deã ñoä, ai khoù ñoä, ai coù theå noùi thì noùi, khoâng theå noùi thì im laëng, tuøy töøng ñoái töôïng maø giuùp hoï ñöôïc thaønh ñaïo, cho neân noùi: Quaùn saùt phaùp cuõng theá, nhö leân laàu cao ngaém vöôøn hoa.

Ngöôøi lo döùt khoâng lo, giuùp bieát ñöôøng sinh töû: Ñöùc Nhö Lai quaùn saùt ai coù lo raàu, ai khoâng lo raàu, ai ít hieåu bieát, ai nhieàu hieåu bieát. Ngaøi daïy baûo chuùng sinh khieán hoï bieát ñöôøng sinh töû, cho neân noùi: Ngöôøi lo döùt khoâng lo, giuùp hoï bieát ñöôøng sinh töû.

M Phaåm 23: VAÊN

Kheùo nghe, haønh gioûi Öa thích vaéng laëng Vieäc laøm khoâng sai An nhö Sa-moân. Kheùo nghe, haønh gioûi: Ngöôøi hoïc roäng ñöôïc moïi ngöôøi khen hay, khen gioûi. Ngöôøi coù hieåu bieát thì vieäc laøm chaéc chaén toát ñeïp, cho neân noùi: Kheùo nghe phaùp, thöïc haønh gioûi. Öa thích vaéng laëng: Caàu mong ra khoûi coõi Duïc,

coõi Saéc vaø coõi Voâ saéc. Khoâng öa nôi oàn aøo, khoâng coù gì troùi buoäc, yù chí höôùng veà nôi thanh vaéng. Cho neân noùi: Öa thích vaéng laëng. Vieäc laøm khoâng sai: Moïi vieäc laøm cuûa thaân, mieäng, yù luoân thuaän theo chaùnh lyù, khoâng bao giôø sai traùi. Toát ñeïp nhaát, nhieäm maàu nhaát, khoâng ai hôn ñöôïc, cho neân noùi: Vieäc laøm khoâng sai traùi. An nhö Sa-moân: Thuaän theo haïnh Sa-moân, khoâng laøm ngöôïc vôùi haïnh Sa-moân. Nhö nhöõng ñieàu Sa-moân thöïc haønh, nhö nhöõng ñieàu Sa-moân tu taäp, cho neân noùi: An oån nhö baäc Sa-moân.

M Keû ngu khoâng hay bieát Öa haønh phaùp baát töû Ngöôøi kheùo lieãu caùc phaùp Beänh gioáng nhö caây chuoái. Keû ngu khoâng hay bieát, öa haønh phaùp baát töû: Ñieàu maø keû ngu tu taäp laø thöôøng tu taäp theo thoùi xaáu, khoâng phaân bieät ñöôïc phaùp thieän, phaùp aùc. Caùi gì toát, caùi gì xaáu, hoaøn toaøn khoâng bieát, khoâng keå caùc phaùp voâ thöôøng bieán ñoåi, aên chôi boài boå taám thaân cho laø soáng ngaøn naêm khoâng, muoân vaät thöôøng coøn laâu daøi, cho neân noùi: Keû ngu khoâng hay bieát, öa haønh phaùp baát töû. Ngöôøi kheùo bieát caùc phaùp, beänh gioáng nhö caây chuoái: Duø kheùo bieát caùc phaùp, nhöng qua tai laø thaønh loãi, nhö caây chuoái gaëp gioù laø taøu laù cuïp ngay, nhö ngöôøi beänh raát naëng maø uoáng nhaèm thuoác ñoäc, cho neân noùi: Ngöôøi kheùo bieát caùc phaùp, beänh gioáng nhö caây chuoái. M Nhö noùc nhaø kín mít Toái taêm khoâng thaáy gì Tuy coù nhieàu maøu saéc Coù maét vaãn khoâng thaáy. Nhö noùc nhaø kín mít, toái taêm khoâng thaáy gì: Gioáng nhö khi xaây nhaø khoâng troå cöûa

soå, trong ngoaøi toái om, khoâng thaáy aùnh saùng, cho neân noùi: Nhö noùc nhaø kín mít, toái taêm khoâng thaáy gì. Tuy coù nhieàu maøu saéc, coù maét vaãn khoâng thaáy: Beân trong tuy coù baøy la lieät nhieàu thöù ñoà vaät maøu saéc ñeïp röïc rôõ, ngöôøi coù maét böôùc vaøo ñoù vaãn khoâng thaáy gì, cho neân noùi: Tuy coù nhieàu maøu saéc, coù maét vaãn khoâng thaáy. M Nhö coù ngöôøi naøo ñoù Hieåu bieát roäng ñi nöõa Khoâng hoïc thì khoâng bieát Phaùp laønh vaø phaùp aùc. Nhö coù ngöôøi naøo ñoù, hieåu bieát roäng ñi nöõa: ôû ñôøi nhö coù haøng Öu-baø-taéc, Öu-baø- di, Saùt-lôïi, tröôûng giaû, cö só, daân thöôøng coù taâm yù saùng suoát nhöng tröôùc khoâng chòu hoïc thì khoâng bieát ñöôïc phaùp laønh hay phaùp aùc. Duø laø baäc Trí tueä roäng lôùn ñi nöõa nhöng tröôùc khoâng nghe phaùp thì cuõng khoâng bieát ñöôïc ñieàu gì, cho neân noùi: Neáu khoâng nghe phaùp thì khoâng bieát ñöôïc phaùp laønh, phaùp aùc.

M Nhö coù ngöôøi caàm ñuoác Thaáy heát caùc saéc töôùng Nghe xong, ñeàu bieát heát Höôùng veà thieän hay aùc. Nhö coù ngöôøi caàm ñuoác, thaáy heát caùc saéc töôùng: Nhö ngöôøi hieåu bieát, tay caàm ñeøn saùng, coù khaû naêng phaân bieät ñöôïc taát caû caùc saéc töôùng toát xaáu, cho neân noùi: Nhö coù ngöôøi caàm ñuoác, thaáy heát caùc saéc töôùng. Nghe xong ñeàu bieát heát, höôùng veà thieän hay aùc: Ngöôøi hoïc ñaïo, sau khi nghe phaùp thì lieàn bieát roõ caùc phaùp laønh, phaùp aùc, phaùp gaàn phaùp xa, höõu kyù voâ kyù, thaûy ñeàu bieát roõ, cho neân noùi: Nghe xong ñeàu bieát heát, höôùng veà thieän hay aùc.

M Duø laø baäc hoïc roäng Nhöng giôùi khoâng giöõ troøn Bò phaùp luaät baét toäi Söï hoïc coøn thieáu soùt. Duø laø baäc hoïc roäng, nhöng giôùi khoâng giöõ troøn: Nhôø hoïc roäng bieát nhieàu, neân phaân bieät caùc phaùp moät caùch kheùo leùo, nhöng ñoái vôùi giôùi caám khoâng heát loøng giöõ gìn, coù söï traùi phaïm, khoâng ñöôïc ñaày ñuû, cho neân noùi: duø laø baäc hoïc roäng, nhöng giôùi khoâng giöõ troøn. Bò phaùp luaät baét toäi, söï hoïc coøn thieáu soùt: Ngöôøi giöõ giôùi luaät laáy phaùp luaät maø buoäc toäi. Ngöôøi naøy phaïm luaät, khoâng thöïc haønh chaùnh phaùp, bò moïi ngöôøi cheâ bai, laøm nhöõng vieäc ñaùng hoå theïn, cho neân noùi: Bò phaùp luaät baét toäi, söï hoïc coøn thieáu soùt.

M

Ngöôøi tu duø ít hoïc

Giôùi caám giöõ veïn toaøn

Ñöôïc phaùp luaät khen ngôïi

Söï hoïc coøn thieáu soùt. Ngöôøi tu haønh duø ít hoïc, caám giôùi giöõ veïn toaøn: Ngöôøi giöõ giôùi ñaày ñuû, khoâng chuùt sai soùt, nhöng khoâng tu hoïc roäng, cho neân noùi: Ngöôøi tu haønh duø ít hoïc, caám giôùi giöõ veïn toaøn. Ñöôïc phaùp luaät khen ngôïi, söï hoïc coøn thieáu soùt: Ngöôøi giöõ giôùi ñöôïc moïi ngöôøi khen ngôïi, nhö noùi: ôû ngoâi laøng aáy coù ngöôøi giöõ giôùi ñaùng kính ñaùng quyù, ngaøy ñeâm sieâng naêng haønh ñaïo, khoâng boû pheá. Nhöng khoâng hoïc roäng, bieát nhieàu chuyeän xöa nay, nhöng söï tu hoïc coøn thieáu soùt, cho neân noùi: Ñöôïc phaùp luaät khen ngôïi, söï hoïc coøn thieáu soùt.

M Tuy coù hoïc ít, nhieàu Giöõ giôùi khoâng toaøn veïn Bò quôû traùch caû hai Öôùc nguyeän hoï khoâng thaønh. Tuy coù hoïc ít nhieàu, giöõ giôùi khoâng toaøn veïn: Söï hoïc keùm coûi, giôùi luaät khoâng ñaày ñuû, bò moïi ngöôøi cheâ cöôøi, nhöng ngöôøi tu nhaân thöøa thì hoï chæ laøm moät haïnh neân khoâng theå baûo ngöôøi aáy nhoå heát goác laønh ñöôïc. Coù ngöôøi sinh taâm xoùt thöông hoï, nghó raèng sau khi cheát hoï phaûi chòu voâ löôïng khoå naõo trong ñem daøi sinh töû, cho neân noùi: Tuy coù hoïc ít nhieàu, giöõ giôùi khoâng veïn toaøn, bò quôû traùch caû hai, öôùc nguyeän hoï khoâng thaønh.

M Ngöôøi trí tueä hoïc roäng Giöõ giôùi ñeàu veïn toaøn Ñöôïc khen ngôïi caû hai Nguyeän öôùc ñeàu thaønh töïu. Ngöôøi hoïc roäng giöõ giôùi ñaày ñuû, khoâng phaïm caùc ñieàu aùc thì ñöôïc caùc vò Trôøi, Ngöôøi, Roàng, Quyû thaàn, A-tu-luaân, Chaân-ñaø-la, Ma-höu-laëc… thaûy ñeàu cung kính, thôø phuïng. Cho neân noùi: Ngöôøi trí tueä hoïc roäng, giöõ giôùi ñeàu veïn toaøn, ñöôïc khen ngôïi caû hai, nguyeän öôùc ñeàu thaønh töïu.

M Hoïc roäng, thôø Chaùnh phaùp Trí tueä, thöôøng ñònh yù Nhö vaøng Dieâm-phuø kia Ai noùi coù tì veát? Hoïc roäng, thôø chaùnh phaùp: Suy nghó chaùnh phaùp, khoâng heà thieáu soùt, phaân bieät yù nghóa moät caâu giaûng noùi ra voâ löôïng, nhöng cuõng coù khaû naêng noùi toùm löôïc laïi thaønh moät caâu, cho neân noùi: Hoïc roäng, thôø chaùnh phaùp. Trí tueä, thöôøng ñònh yù: Trí tueä saùng suoát phaân

bieät, muoán döùt heát duïc höõu laäu, ñeán choã voâ vi. Cuõng khoâng taïo taùc, thaønh töïu trí voâ laäu cuûa baäc Hieàn thaùnh. Taâm thöôøng an truï trong thieàn ñònh vaéng laëng, khoâng coù nhöõng tö töôûng loaïn ñoäng, cho neân noùi: Trí tueä, thöôøng ñònh yù. Nhö vaøng Dieâm-phuø kia: Nhöõng thöù vaøng khaùc thì xaáu taïp, thöôøng coù tì veát, coøn

vaøng Dieâm-phuø naøy thì trong ngoaøi khoâng coù tì veát, cuõng khoâng coù buïi nhô, cho neân noùi: Nhö vaøng Dieâm-phuø kia. Ai noùi coù tì veát: Nhö ngöôøi giôùi haïnh thanh tònh, trong ngoaøi trong saïch, haønh vi khoâng thieáu khuyeát, khoâng coù gì sai traùi loãi laàm, khoâng ai coù theå cheâ cöôøi ngöôøi tu haønh aáy, cho neân noùi: Ai noùi coù tì veát? M Coù ngöôøi khen saéc mình Coù ngöôøi khen danh ñöùc AÁy ñeàu goïi tham duïc Töï nhieân khoâng hay bieát. Trong kinh coù cheùp: Nhö Lai, Theá Toân töø tröôùc ñaõ thaønh töïu hai nghieäp: 1. Maét bieát saéc. 2. Tai bieát tieáng. Ngöôøi ngu nghe laàm baûo: 1. Nhö Lai ñaém meâ saéc. 2. Nhö Lai tham aâm thanh. Tieáng noùi cuûa Nhö Lai gioáng nhö tieáng chim Phaïm-yeát-tyø. Ñöùc Phaät noùi: “Khoâng phaûi vaäy. Lôøi Ta noùi khaùc, nghóa khoâng phaûi nhö theá, ngöôøi coù trí tueä phaân bieät hieåu ñöôïc nghóa cuûa Nhö Lai noùi. Nhö Lai chöùa nhoùm coâng haïnh traûi qua voâ soá kieáp, tröôùc phaûi thanh tònh maét ñoái vôùi saéc, tai ñoái vôùi tieáng, sau ñoù môùi tu caùc haïnh khaùc”. Cho neân noùi: Coù ngöôøi khen saéc mình, coù ngöôøi khen danh ñöùc, aáy ñeàu goïi tham duïc, töï nhieân khoâng hay bieát.

M Trong khoâng töï bieát Ngoaøi khoâng thaáy gì Trong khoâng thaáy quaû Bò tieáng daãn ñi. Thuôû xöa, vua Ba-tö-naëc taäp hoïp boán thöù binh, chôø luùc ñeâm khoâng coù ai môùi ra khoûi thaønh. Khi aáy, coù moät thaày Tyø-kheo teân laø La-baø-na-baït-ñeà caát tieáng ngaâm nga thanh tao giöõa ñeâm khuya vaéng veû khieán cho boán thöù binh ai cuõng nghe. Vua Ba-tö-naëc ôû trong binh chuùng lieàn nghó: “Neáu ngaøy mai ta gaëp ñöôïc thaày Tyø-kheo ngaâm vònh aáy thì ta seõ thöôûng ba traêm ngaøn löôïng vaøng”. Roài vua daàn daàn ñeán gaàn, trong taâm thaàm nghó: “AÂm thanh döôøng nhö gaàn ñaây, nhöng khoâng bieát xuaát phaùt töø ñaâu. Xoay mình böôùc tôùi thì vua gaëp ngöôøi aáy. OÂng ñang naèm trong moät caùi röông, vua lieàn taëng cho oâng ba haït chaâu. Cho neân noùi: Trong ñaõ töï bieát Ngoaøi khoâng thaáy gì Trong thaáy roõ quaû Bò tieáng daãn ñi. Trong ñaõ khoâng bieát Ngoaøi coù thaáy vaät Hai quaû ñeàu thaønh Bò tieáng daãn ñi.

Trong coù hieåu bieát Ngoaøi coù thaáy vaät Ngöôøi coù trí saùng Khoâng ñi theo tieáng. Luùc baáy giôø, vua Ba-tö-naëc böôùc ñeán baïch Phaät: –Ñaïo nhaân vöøa ngaâm vònh luùc naõy, hieän ñang ôû ñaâu? Con muoán gaëp ngöôøi aáy. Ñöùc Phaät baûo vua: –Neáu nhaø vua muoán gaëp vò aáy thì chôù sinh taâm bieáng nhaùc, kieâu maïn. Ñöùc Phaät lieàn sai ngöôøi goïi thaày Tyø-kheo ñeán. Vöøa troâng thaáy, vua lieàn sinh taâm hoái tieác. Tieác raèng lôøi höùa ñeâm qua laø quaù xa xæ, vua lieàn taëng ba vieân ngoïc quyù, nhöng trong taâm vaãn coøn tieác reû. Vua lieàn baïch Phaät: –Thaày Tyø-kheo naøy voán thöïc haønh coâng ñöùc gì maø coù gioïng ngaâm raát hay nhö vaäy? Vaø bôûi gaây ra toäi gì maø phaûi chòu thaân mình beù xíu nhö

vaäy? Cuùi xin Ñöùc Theá Toân noùi roõ veà vieäc aáy. Ñöùc Phaät lieàn duøng tuùc maïng trí quaùn xeùt vò lai, quaù khöù, hieän taïi, roài baûo nhaø vua: –Thuôû xöa vaøo thôøi quaù khöù laâu xa, khi aáy, con ngöôøi soáng ñeán hai vaïn tuoåi, nhaân daân soáng thöông kính nhau, raát khieâm toán giuùp ñôõ nhau. Luùc aáy, coù Ñöùc Phaät teân laø Ca- dieáp. Sau khi ñi giaùo hoùa cuøng khaép Ngaøi lieàn nhaäp dieät. Baáy giôø, töø nhaø vua cho ñeán caùc quan, daân chuùng ai cuõng sinh loøng kính tieác, neân xaây döïng moät ngoâi thaùp cao vaø roäng ñeå cuùng döôøng. Khi aáy, ngöôøi naøy ñöùng beân caïnh, noùi: “Xaây ngoâi thaùp naøy laøm gì cho cao roäng nhö vaäy?” Ngay trong ñeâm aáy, ngöôøi aáy lieàn treo moät caùi linh treân ngoïn caây tröôùc thaùp vaø phaùt nguyeän raèng: “Neáu ñôøi sau, ta sinh ra ôû baát cöù nôi naøo, tieáng noùi cuûa ta ñeàu trong treûo vang thaáu ñeán coõi trôøi Phaïm thieân. Gaëp baäc Thaùnh hieàn ñöôïc döùt heát caùc laäu vaø trong caùc ñeä töû ta ñöôïc tieáng noùi trong treûo.” Vì coù aùc caûm khi thaáy xaây thaùp roäng lôùn neân maéc quaû baùo chòu thaân hình beù xíu nhö vaäy vaø nhôø thaày treo linh treân thaùp, neân ñöôïc quaû baùo laø coù gioïng noùi raát hay. Trong ñaõ töï bieát: Töï quaùn saùt thaân mình beân trong khoâng coù gì. Neáu coù caùi gì toát ñeïp thì ñeàu phaân bieät ñöôïc. Beân trong töï bieát laø bieát saùu giaùc quan beân trong, cho neân noùi: Trong ñaõ töï bieát. Ngoaøi coù thaáy vaät: Quaùn xeùt beân ngoaøi thaân phaân bieät roõ töøng thöù moät, nhö thaáy loät, caét chaët ñaâm cuõng khoâng coù caûm giaùc vì bieát noù luoáng doái. Laïi noùi: Beân ngoaøi thaáy vaät laø beân ngoaøi thaáy saùu nhaäp. Cho neân noùi: Ngoaøi coù thaáy vaät. Ngöôøi coù trí saùng: Phaân bieät beân trong, beân ngoaøi thaân, suy nghó töøng thöù moät, kheùo leùo quaùn xeùt khoâng ngaên ngaïi, hieåu bieát taát caû, duøng trí tueä quaùn xeùt thì khoâng coù gì taát caû, cho neân noùi: Ngöôøi coù trí saùng. Khoâng ñi theo tieáng: Tieáng noùi cuûa con ngöôøi laø ñaàu moái gaây loaïn ñoäng nieäm laønh cuûa ngöôøi ta. Ngöôøi nhaäp ñònh thì tieáng ñoäng beân ngoaøi khoâng nhaäp vaøo, nhöõng loaïn beân trong khoâng phaùt taùc ra ngoaøi. Bieát roõ tieáng ñoäng kia nhö hö khoâng, cho neân noùi: Khoâng ñi theo tieáng. Hieåu roõ boán caâu keä coù yù nghóa nhö vaäy.

M

Nhó thöùc nghe nhieàu tieáng

Nhaõn thöùc thaáy nhieàu vaät

Thaáy nghe khoâng beàn chaéc

Söï nhôø nghóa roõ lyù.

Nhó thöùc nghe nhieàu tieáng: Hoaëc nghe kinh Phaät, hoaëc nghe ngoaïi ñaïo dò hoïc ngaâm nga thô tuïng, nghe hay thì chaáp nhaän, nghe dôû thì boû ñi, cho neân noùi: Nhó thöùc nghe nhieàu tieáng. Nhaõn thöùc thaáy nhieàu vaät: Nhaõn thöùc cuõng thaáy nhieàu vieäc toát, xaáu, hình aûnh ñeïp, hình aûnh xaáu, cho neân noùi: Nhaõn thöùc thaáy nhieàu vaät. Thaáy nghe khoâng beàn chaéc, söï nhôø nghóa roõ lyù: Neáu thaáy, nghe, nghó, bieát thì ñeàu phaân bieät roõ raøng. Thaáy thì noùi laø thaáy, nghe thì noùi laø nghe, cho neân noùi: Thaáy nghe khoâng beàn chaéc, söï nhôø nghóa roõ lyù. M Bieát chaéc thì noùi nhanh Nghe trí ñònh taâm mau Ai khoâng duøng trí, ñònh Mau ñöa ñeán buoâng lung. Bieát chaéc thì noùi nhanh: Ngöôøi kheùo suy nghó thì

noùi khoâng laàm laãn, khieán ngöôøi nghe, khoâng queân maát thì neân laøm theo haïnh naøy, cho neân noùi: Bieát chaéc thì noùi nhanh. Nghe trí ñònh taâm mau: Taát caû ñeàu do nghe maø sau ñoù ñöôïc ñònh. Khi yù ñaõ ñònh thì ñeán ñaâu cuõng khoâng bò ngaên ngaïi, cho neân noùi: Nghe baèng trí thì ñònh taâm mau. Ai khoâng duøng trí, ñònh mau ñöa ñeán buoâng lung: Ngöôøi buoâng lung cho neân laøm aùc, khoâng nghó ñeán nhöõng vieäc veà sau. Khoâng heà nghó ñeán kieáp sau, cuõng nhö ñoå luùa vaøo löûa maø mong thaáy ñöôïc maàm maï, vieäc ñoù hoaøn toaøn khoâng coù ñöôïc, hay nhö laáy khoái ñaát nhoû maø caûn soâng, mong ngaên doøng nöôùc, vieäc aáy hoaøn toaøn khoâng theå coù ñöôïc. Ngöôøi soáng buoâng lung thì taâm yù vaø haønh ñoäng baïo ngöôïc, maø mong maûy may ñieàu laønh, ta cuõng khoâng thaáy bao giôø, cho neân noùi: Ai khoâng duøng trí, ñònh mau ñöa ñeán buoâng lung. M Hieàn thaùnh vui Chaùnh phaùp Vieäc laøm hôïp lôøi noùi Duøng nhaãn suy nghó ñònh YÙ laéng nghe beàn chaéc. Hieàn thaùnh vui Chaùnh phaùp: Nieàm vui öùng vôùi phaùp Hieàn thaùnh, chöa heà lìa boû, suoát ñôøi tu taäp, yù khoâng nhaøm ñuû, ñoù ñeàu laø nhöõng lôøi giaûng noùi cuûa chö Phaät, Hieàn thaùnh, cho neân noùi: Hieàn thaùnh vui Chaùnh phaùp. Vieäc laøm hôïp lôøi noùi: Thöïc haønh ñuùng vôùi phaùp caám, khoâng heà traùi phaïm loãi laàm. Cho neân noùi: Vieäc laøm hôïp lôøi noùi. Duøng nhaãn suy nghó ñònh: Nghe lôøi ngöôøi chæ baûo, moät loøng vaâng laøm theo. Khoâng sinh taâm ganh gheùt kia, ñaây. Nghe lôøi noùi toát thì heát loøng nhaän töôûng. Ñeâm ngaøy tuïng taäp khoâng lìa ñònh yù. Cho neân noùi: Duøng nhaãn suy nghó ñònh. YÙ laéng nghe beàn chaéc: Phaùp maø Ñöùc Phaät noùi thì töø ñaàu ñeán cuoái, nghóa baäc thöôïng, trung, haï, suoát ngaøy tuïng ñoïc, khoâng bao giôø queân soùt. Cho neân noùi: YÙ laéng nghe beàn chaéc.

M Phaåm 24: NGAÕ

Neân hoïc lôøi laønh

Sa-moân ngoài, ñöùng Vui ngoài moät choã Mong döùt taâm voïng. Neân hoïc lôøi laønh: Ngaøy ñeâm tuïng taäp lôøi hay tieáng toát, goùp nhaët nhöõng ñieàu quan troïng giuùp ñôøi, cho neân noùi: Neân hoïc lôøi laønh. Sa-moân ngoài, ñöùng: Thaày Tyø-kheo thöôøng suy nghó: “Neân phaân bieät treân döôùi, khoâng ngoài laàm choã cuûa ngöôøi khaùc, ñaây laø choã ngoài aên, ñaây laø choã ngoài haønh ñaïo. Ta neân ngoài ñaây hay ñi choã khaùc”. Cho neân noùi: Sa-moân ngoài, ñöùng. Vui ngoài moät choã: Chuyeân nhaát taâm yù mong caàu ñöôïc ñònh, phaân bieät caùc nhaän thöùc, giöõ gìn caùc caên. Moät buoåi ngoài thieàn maø taâm yù loaïn ñoäng thì khoâng phaûi laø moät buoåi ngoài. Neáu taâm yù khoâng rong ruoåi theo caûnh beân ngoaøi thì coù khaû naêng vöôït ra khoûi caûnh giôùi ma, cho neân noùi: Vui ngoài moät choã. Mong döùt taâm voïng: Giaáu kín taâm thöùc, ngöôøi khoâng giöõ gìn taâm yù thì nhieàu loaïn töôûng, khieán laïi thoï thaân trong ba ñöôøng döõ ñòa nguïc, ngaï quyû, suùc sinh, khoâng gaëp ñöôïc Tam baûo, chö Phaät, Theá Toân. Khoâng gaëp nhöõng vò phaïm haïnh thanh tònh. Khoâng bieát hoå theïn, töø moät ñôøi cho ñeán traêm ngaøn ñôøi. Mong döùt taâm voïng thì khoâng coøn sinh töû, cho neân noùi: Mong döùt taâm voïng.

M Ngoài, naèm moät mình Rieâng mình, khoâng baïn Phaûi töï haøng phuïc Rieâng vui nuùi röøng. Ngoài, naèm moät mình: Haøng phuïc trong ngoaøi, sinh töø laãy löøng. Duø naèm ngoài moät mình nhöng taâm yù khoâng truï ñònh thì khoâng phaûi laø naèm ngoài. Laïi phaûi coøn suy nghó hoaïn naïn trong ba coõi, thöôøng giöõ taâm yù, khoâng ñeå phaân taùn, cho neân noùi: Ngoài, naèm moät mình. Rieâng mình, khoâng baïn: Taâm luoân ñònh moät choã duø ôû trong chuùng hay nôi vaéng veû. Khi ñi, khi ngoài, taâm khoâng rong ruoåi. Nhö ngöôøi tu haønh ñuùng giôø ñi khaát thöïc, beân trong thaàm nghó: “Töø ñaâu coù moùn aên naøy?” Ngöôøi nhaän thí neân tìm caùch baùo aân, phaûi töï bieát ñuû. Laïi neân nghó coâng ñöùc cuûa thaân töôùng Phaät. Giöõ yù nhaãn nhuïc, khoâng cho phaân taùn. Giöõ taâm ñöôïc nhö vaäy laø coù khaû naêng vaøo xoùm laøng maø hoùa ñoä chuùng sinh, khoâng sinh khôûi loaïn töôûng. Nhö vaäy coù khaùc gì ngöôøi ñang soáng ôû choán nuùi röøng, cho neân noùi: Rieâng mình, khoâng baïn. Phaûi töï haøng phuïc: Thöôøng töï döùt voïng, khoâng ñeå taâm rong ruoåi, luùc naøo cuõng caân nhaéc söï vieäc beân ngoaøi, beân trong ñeå töï haøng phuïc mình, thì ñöôïc caùc trôøi, ngöôøi ñeàu thôø phuïng, cuùng döôøng, taùm boä quyû thaàn luùc naøo cuõng uûng hoä, ñöôïc Phaät, Theá Toân khen ngôïi, cho neân noùi: Phaûi töï haøng phuïc. Rieâng vui nuùi röøng: Giöõ taâm chuyeân yù, thöôøng vui vaéng laëng. Duø ôû trong ñaïi chuùng nhöng taâm thì nhö hö khoâng. Duø trôøi rung ñaát chuyeån taâm vaãn khoâng roái loaïn. Nhö vaäy, môùi hôïp vôùi Thaùnh ñieån Nhö Lai, cho neân noùi: Rieâng vui nuùi röøng.

M Ngaøn muoân quaân ñòch Moät ngöôøi ñaùnh thaéng

Khoâng baèng töï thaéng Laø thaéng trong thaéng. Ngaøn muoân quaân ñòch, moät ngöôøi ñaùnh thaéng: Nhö trong chuùng sinh coù moät ngöôøi ñaùnh thaéng caû ngaøn quaân ñòch, nhöng khoâng töï haøng phuïc mình ñöôïc thì khoâng goïi laø thaéng, chæ laø ñoïa laïc chöù khoâng ñeán choã roát raùo. Töï giöõ gìn taâm yù, trong ngoaøi ñeàu haøng phuïc, vöôït qua thöù lôùp ñeán caûnh giôùi voâ vi. Thaéng heát moïi oaùn thuø, khoâng coøn lo sôï gì, ñoù môùi goïi laø thaéng. Döùt boû ñöôïc keát söû trong ba coõi, nhoå boû hoaøn toaøn coäi goác cuûa noù khoâng coøn soùt môùi goïi laø ngöôøi maïnh meõ. Coäi goác keát söû trong ba coõi ñaõ döùt boû khoâng coøn soùt, khoâng taïo nghieäp môùi. Coù khi moät ngöôøi thaéng caû ngaøn ngöôøi, hay thaéng caûn ñeán muoân ngöôøi, vaãn khoâng phaûi laø ngöôøi maïnh meõ, bôûi keû aáy vaãn coøn trong sinh töû, chöa lìa khoûi taùm naïn, cho neân noùi: Ngaøn muoân quaân ñòch, moät ngöôøi ñaùnh thaéng, khoâng baèng töï thaéng, laø thaéng trong thaéng.

M Töï thaéng treân heát Nhö chuùng sinh kia Ai töï thaéng mình Caùc haïnh ñaày ñuû. Töï thaéng treân heát: Ngöôøi ta ôû ñôøi, neáu ai bieát töï haøng phuïc mình thì tinh thaàn khoâng laàm laãn. Laïi ñöôïc Trôøi, Roàng, Quyû thaàn, Kieàn-ñaïp-hoøa, A-tu-luaân, Ca-löu-la, Chieân-ñaø-la cuùng döôøng. Thieân ma Ba-tuaàn duø thoáng laõnh saùu taàng trôøi ñi nöõa cuõng khoâng coù dòp laøm haïi ngöôøi aáy, cho neân noùi: Töï thaéng laø treân heát. Nhö chuùng sinh kia: Nhö ngöôøi tu haønh chaúng nhöõng töï mình ham meâ tu hoïc, maø coøn khuyeân giuùp ngöôøi khaùc tu haønh.

Beân trong, taâm ngöôøi aáy khoâng sinh bôïn nhô, caûnh traàn beân ngoaøi khoâng xaâm nhaäp ñöôïc. Nhö vaäy môùi öùng hôïp vôùi thanh tònh voâ vi, cho neân noùi: Nhö nhöõng chuùng sinh kia. Ai töï thaéng mình, caùc haïnh ñaày ñuû: Ngöôøi coù möôøi teân goïi khaùc nhau. Hoaëc goïi chuùng sinh, ta, ngöôøi, thoï maïng, laø loaøi coù hình töôùng, ñeàu goïi laø chuùng sinh. Neáu caùc loaøi chuùng sinh aáy bieát töï haøng phuïc mình, khoâng sinh caùc yù töôûng ñoái vôùi caûnh traàn beân ngoaøi, thì ñoù laø nghóa baäc nhaát, khoâng coù hình töôùng coù theå thaáy ñöôïc. Ai muoán caàu ñaïo voâ vi thì phaûi töï haøng phuïc mình, khoâng sinh möôøi taùm baûn trì, khoâng coøn rôi rôùt trong caùc coõi, ñoù cuõng goïi laø ngöôøi töï haøng phuïc. Caùc giaùc quan ñaày ñuû, coâng ñöùc veïn toaøn, luùc naøo cuõng haønh ñaïo, khoâng ñeå maét thì giôø, cho neân noùi: Ai töï thaéng mình, caùc haïnh ñaày ñuû.

M Chaúng Trôøi, Caøn-ñaïp-hoøa Chaúng Ma vaø Phaïm thieân Boû thaéng laø hôn heát Nhö Tyø-kheo trí tueä. Chaúng Trôøi, Caøn-ñaïp-hoøa, chaúng Ma vaø Phaïm thieân: Coù ngöôøi treân ñôøi naøy cuùng teá caùc vò trôøi ñeå caàu ban aân giaùng phöôùc. Hoaëc coù ngöôøi thôø Kieàn-ñaïp-hoøa tu haïnh thanh tònh. Hoaëc thôø cuùng Thieân ma mong ñöôïc giaøu sang, hoaëc thôø Phaïm thieân, goïi trôøi aáy laø ñaïo. Ngoaïi ñaïo dò hoïc taâm luoân nghó töôûng ñeán Phaïm thieân. Nguoàn goác chuùng sinh ñeàu phaùt sinh töø Phaïm thieân, vì theá neân phaûi toân thôø Phaïm thieân. Ñöùc Nhö Lai noùi: “Ñoù

khoâng phaûi laø ñaïo chaân chính maø laø con ngöôøi töï meâ hoaëc mình, laïi coøn khieán keû khaùc rôi vaøo ñöôøng taø. Ñaïo aáy cuõng khoâng vöõng beàn, khoâng theå nöông caäy. Goïi laø ñaïo chaân chaùnh phaûi laø baäc Tyø-kheo coù trí tueä, giöõ taâm thanh tònh, khoâng coøn laäu hoaëc keát söû, noùi phaùp cho moïi ngöôøi nghe, khoâng coù taâm phaân bieät kia ñaây. YÙ nhö hö khoâng, khoâng theå tieâu hoaïi, caên taùnh lanh lôïi beùn nhaïy, khoâng bò ngaên ngaïi. Nhöõng ñieàu taâm nghó nhôù, khoâng coù vieäc gì traûi qua maø khoâng khaéc ghi roõ raøng”. Cho neân noùi: Khoâng phaûi Trôøi, Caøn-ñaïp-hoøa, khoâng phaûi Ma, khoâng phaûi Phaïm thieân, boû thaéng môùi laø hôn heát, nhö Tyø- kheo coù trí tueä.

M Tröôùc phaûi söûa mình Sau môùi söûa ngöôøi Ngöôøi töï söûa mình Laø cao hôn heát. Tröôùc phaûi söûa mình, sau môùi söûa ngöôøi: Ngöôøi tu taäp thì giöõ mình laø hôn heát. Ngaøy thì giaûng daïy, ñeâm thì kinh haønh. Heát loøng chaêm chuù, khoâng luùc naøo löôøi bieáng, roài sau ñoù môùi coù theå daïy baûo chuùng sinh cho hoï ñöôïc böôùc vaøo ñaïi ñaïo. Nhö trong kheá kinh cuûa Phaät coù daïy: Ñöùc Phaät baûo Quaân Ñaàu: “Nhö ngöôøi bò rôùt xuoáng buøn saâu maø muoán tìm caùch keùo keû khaùc ñang chìm ñaém thì khoâng theå ñöôïc. Nhö ngöôøi khoâng giôùi haïnh laïi muoán daïy baûo moïi ngöôøi thì cuõng khoâng coù vieäc aáy... ñieàu naøy coù noùi roäng nhö trong kinh.” Nhö ñoà chöùa laønh laën thì ñöïng nöôùc khoâng bò chaûy, ngöôøi coù taâm taùnh ñieàm ñaïm thì môùi coù khaû naêng thoï nhaän chaùnh phaùp cao saâu, cuõng coù khaû naêng giaùo hoùa taát caû chuùng sinh. Ai ñöôïc nghe phaùp cuõng ñeàu tin töôûng, öa thích, cho neân noùi: Tröôùc phaûi söûa mình, sau môùi söûa ngöôøi, ngöôøi töï söûa mình, laø cao hôn heát.

M Tröôùc töï söûa mình Sau môùi söûa ngöôøi Töï söûa ñoåi mình Khoâng haïi ngöôøi trí. Heã ngöôøi tu haønh muoán hoaøn taát söï tu hoïc thì khoâng neân duïng coâng luoáng uoång, khoâng neà khoå nhoïc, tin vaøo söùc mình, bình ñaúng khoâng hai. Sieâng naêng tinh taán, moãi ngaøy coù theâm tin töùc toát laønh môùi. Gaàn guõi ngöôøi trí thöùc saùng suoát, khoâng theo baïn beø xaáu aùc. Phaøm ngöôøi coù trí tueä ñeàu nhôø trí tueä cuûa baäc Minh trieát thaønh nhaân. Khoâng coù thaày thì khoâng ñaït keát quaû, cho neân noùi: Khoâng laøm haïi ngöôøi trí. Phaûi töï tu haønh Nghe lôøi thaày daïy Mình khoâng ñöôïc daïy Laøm sao daïy ngöôøi? Phaûi töï tu haønh, nghe lôøi thaày daïy: Nhö ngöôøi tu haønh ñaày ñuû caùc haïnh, duøng vaên, giôùi, thí, tueä ñeå töï trang nghieâm mình. Nghó nhôù thieàn ñònh Tam-muoäi, döùt heát caùc phaùp höõu laäu, sau ñoù môùi giaùo hoùa taát caû, khieán ngöôøi nghe phaùp töï mình quy y, doác loøng kính tin, khoâng coøn nghi ngôø, cho neân noùi: Phaûi töï tu haønh, nghe lôøi thaày daïy. Mình khoâng ñöôïc daïy, laøm sao daïy ngöôøi: Nhö ngöôøi tu hoïc khoâng tìm ñöôïc thaày gioûi, khoâng ai daét daãn thì bò trôû ngaïi. Neáu gaëp ñöôïc thaày gioûi thì seõ töï tu haønh, chaéc chaéc

ñaït ñöôïc nguyeän öôùc, khoâng vieäc gì khoâng thaønh coâng. Nhö ngöôøi gioûi huaán luyeän ngöïa, gaëp ngöïa hay thì nuoâi vaø huaán luyeän kyõ löôõng, coøn gaëp ngöïa döõ thì phaûi ñaùnh. Sau ñoù bieát ngöïa gioûi, ngöïa dôû khaùc nhau. Ngöôøi hieàn, keû ngu cuõng nhö vaäy. Ngöôøi laønh sinh leân coõi trôøi, keû aùc ñoïa xuoáng ñòa nguïc, laàn löôït chòu ñöïng caùc thöù toäi khoå, söï ñau ñôùn nhoïc nhaèn trong caùc ñöôøng aáy noùi sao cho heát. Nhö ngöôøi ñi xa thì caàu phöôùc laønh che chôû, muoán tôùi ñaâu ñeàu ñöôïc nhö yù muoán. Cho neân noùi: Phaûi töï tu haønh, nghe lôøi thaày daïy, mình khoâng ñöôïc daïy, laøm sao daïy ngöôøi?

M Nghó töï tu haønh Khieán ngöôøi tin, hieåu YÙ ta ñaõ chuyeân Ñieàu ngöôøi trí laøm. Nghó töï tu haønh: Thöôøng phaûi chuyeân tinh, khieán cho yù khoâng roái loaïn, dieät heát daáu veát cuûa möôøi nghieäp aùc cuûa thaân, mieäng, yù khieán cho voâ soá chuùng sinh khaùt ngöôõng laéng nghe ñieàu mình giaûng noùi vaø tu haønh theo, cho neân noùi: Nghó töï tu haønh. Khieán ngöôøi tin, hieåu: Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni, Öu-baø-taéc, Öu-baø-di, Saùt-lôïi, Baø-la- moân, tröôûng giaû, cö só nghe lôøi daïy chaân chaùnh, taâm yù kính tin, öa thích, khoâng bao giôø choáng ñoái, cho neân noùi: Khieán ngöôøi tin, hieåu. YÙ ta ñaõ chuyeân, ñieàu ngöôøi trí laøm: Nhö ngöôøi hoïc ngheà, heã yù chuyeân chuù thì thaønh ñaït. Neáu khoâng gaëp thaày gioûi thì mình bò thaát baïi khoâng theå töï cöùu. Khi yù ñaõ chuyeân thì trong moïi haønh ñoäng cöû chæ ñeàu ñöôïc trôøi, ngöôøi kính meán. Neáu ñeán nôi khaùc thì ai thaáy cuõng vui möøng, khoâng bao giôø lui suït giöõa chöøng, cho neân noùi: YÙ ta ñaõ chuyeân, ñieàu ngöôøi trí laøm.

M Vì mình hay vì ngöôøi Nhieàu keû khoâng thaønh töïu Coù ngöôøi bieát vieäc naøy Söûa mình môùi daïy ngöôøi. Vì mình hay vì ngöôøi, nhieàu keû khoâng thaønh töïu: Ngöôøi tu haønh do nghieäp taø kieán maø mình ñaõ tu, roài laáy trí hieåu sai cuûa mình maø baét keû khaùc phaûi hoïc theo, cho neân bò sai laàm khoâng ñeán choã voâ vi. Neáu laïi coù ngöôøi baûn thaân hoï chuyeân nhaát, tu haïnh chaùnh ñaïo, roài

ñem söï hieåu bieát aáy daïy cho moïi ngöôøi thì ngöôøi ñöôïc daïy seõ tin hieåu khoâng dung coâng luoáng uoång, cho neân noùi: Vì mình hay vì ngöôøi, nhieàu keû khoâng thaønh töïu. Coù ngöôøi bieát vieäc naøy: Ñieàu maø ngöôøi trí laøm laø phaûi tìm xeùt baûn haïnh nhö lôøi Phaät daïy. Neáu khoâng laøm lôïi cho mình thì sao laøm lôïi cho ngöôøi ñöôïc? Ngöôøi tu haønh caàn phaûi nghó nhôù, quaùn xeùt voâ thöôøng, khoå, khoâng, voâ ngaõ, hieåu roõ taát caû ñeàu chaúng phaûi thaät coù, kia voâ ngaõ, khoâng, haù coù thaân ö? Bôûi theá, Thaùnh nhaân daïy phaùp taéc cho moïi ngöôøi, laøm ngöôøi daãn ñöôøng chæ daïy phaûi laáy lôøi thieát yeáu maø noùi nhöõng raên caám cho moïi ngöôøi bieát, cho neân noùi: Coù ngöôøi bieát vieäc naøy, söûa mình môùi daïy ngöôøi.

M

Thaân chæ soáng vôùi ñaïo

Naøo coù chöùa laàm loãi

Ñeàu ñaõ ñöôïc haøng phuïc

Ngöôøi trí noùi nghóa aáy. Thaân chæ soáng vôùi ñaïo: Ngöôøi tu chuyeân roøng khaéc kyû neân ñaùng toân ñaùng quyù, khoâng coù chuyeän naøo khoâng thaønh coâng. Moïi cöû chæ haønh ñoäng ñeàu khoâng gaëp söï hung aùc baïo ngöôïc, thöôøng ñöôïc caùc Trôøi, Ngöôøi, Roàng, Quyû thaàn, Caøn-ñaïp-hoøa, A-tu-luaân, Chieân-ñaø-la, Ma-höu-laëc cuùng döôøng, che chôû, khieán khoâng gaëp hoaïn naïn, cho neân noùi: Thaân chæ soáng vôùi ñaïo, naøo coù chöùa laàm loãi. Ñeàu ñaõ ñöôïc haøng phuïc, ngöôøi trí noùi nghóa aáy: Nhö ngöôøi kính meán phaùp saâu kín, ñaït ñöôïc nghóa baäc nhaát, vöôït khoûi ba coõi, lieàn ñöôïc thaønh töïu boán yù chæ, boán yù ñoaïn, boán thaàn tuùc, naêm caên, naêm löïc, baûy giaùc yù, taùm phaåm ñaïo Hieàn thaùnh. Ñoù laø phaùp moân cam loä cuûa Nhö Lai, ngöôøi coù öôùc nguyeän thì ñöôïc boán thöù cuùng döôøng y phuïc, thöùc aên uoáng, giöôøng ñoà naèm, thuoác men trò beänh, cho neân noùi: Ñeàu ñaõ ñöôïc haøng phuïc, ngöôøi trí noùi nghóa aáy. Noùi toùm laïi, baøi keä thaønh ba caâu, vaên gioáng nhö moät. Chæ coù ngöôøi môû trí thì ñöôïc phaùp aáy, ñoù laø caâu thöù nhaát. Phaùp coù hai nghóa: Moät laø danh töï, nghi theå; hai laø boán quaû Sa-moân nghóa baäc nhaát. Ngöôøi trí ñöôïc giôùi aáy ñoù laø caâu thöù hai. Giôùi coù hai thöù laø: Moät laø hai traêm naêm möôi giôùi, hai laø giôùi thaân voâ laäu. Ngöôøi trí ñöôïc khen ngôïi, ñoù laø caâu thöù ba. Khen cuõng coù hai nghóa: Moät laø söï khen cuûa theá tuïc, hai laø söï khen ngôïi cuûa noäi taïng. Tuïc laø noùi naêng löu loaùt, maët maøy xinh töôi, khoâng laøm thöông toån yù keû khaùc. Ngöôøi nghe phaùp thì vui möøng tin nhaän, öa thích nghe phaùp. Giôùi thaân voâ laäu: Vieäc laøm khoâng sai traùi, thöôøng gaëp baäc Thaùnh hieàn, xa laùnh taùm choã khoâng yeân tónh. Ai thaáy thì taâm yù khai môû. Hoï baûo nhau cuøng khen ngôïi coâng ñöùc. Teân tuoåi ngöôøi trí ai cuõng bieát, ñoù laø caâu thöù tö. Ngöôøi coù tu hoïc thì ngöôøi ñôøi bieát tieáng, ñaïo cuõng bieát tieáng. Ngöôøi trí ñöôïc vui aáy: Coù hai thöù vui laø vui ñôøi vaø vui ñaïo. ÔÛ theá tuïc thöôøng höôûng phöôùc ñöùc, xuaát gia ñöôïc ñaøn-vieät thí chuû cuùng döôøng y phuïc, thöc uoáng aên, giöôøng naèm, thuoác men trò beänh. Vui ñaïo laø vui höôûng phöôùc ñöùc thieàn ñònh, naêm caên, naêm löïc, baûy giaùc yù, taùm ñaïo Hieàn thaùnh. Ngöôøi trí

ñöôïc tueä aáy: Tueä coù hai thöù: Moät laø Tueä theá tuïc, hai laø Tueä cuûa ñaïo. Tueä theá tuïc laø phaân bieät teân caùc söï vaät khoâng luùng tuùng. Tueä cuûa ñaïo laø chöùng caùc quaû Tu- ñaø-hoaøn, Tö-ñaø-haøm, A-na-haøm, A-la-haùn. Ñöôïc caùc caên veïn toaøn, Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän, cho neân noùi: Ngöôøi trí ñöôïc tueä aáy. Ngöôøi trí ñaït ñöôïc taâm: Taâm laø goác cuûa taát caû vieäc laøm, neáu taâm baát chaùnh, rong ruoåi theo muoân thöù, dính maéc vaøo saéc, thanh, höông, vò, xuùc, phaùp. Neáu ai haøng phuïc, giöõ taâm khoâng loaïn, thì seõ thaønh töïu ñaïo quaû voâ vi. Ngöôøi tu haønh haøng phuïc taâm yù, suy nghó, nhieàu kieáp bò taâm meâ hoaëc, traûi qua kieáp soá khoâng löôøng trong sinh töû ñeàu do taâm. Giôø ñaây ta bieát ñöôïc vieäc laøm cuûa taâm thì khoâng ñeå noù sai khieán taïo ra caùc nghieäp môùi nöõa. Ngöôøi trí ñaït ñöôïc ñaïo: Chuùng sinh troâi laên heát kieáp naøy qua kieáp khaùc, nhieàu khoâng keå heát. Nhö trong kheá kinh noùi: Chuùng sinh vaøo ñòa nguïc nhieàu hôn soá buïi treân maët ñaát. Nhö hoâm nay ta ñaõ vöôït qua ba coõi, duøng Thieân nhaõn nhìn thaáy caùc loaïi chuùng sinh, cho duø loaøi nhoû nhaát boø, bay, maày, cöïa cuõng luoân luoân gieát haïi laãn nhau, khoâng bao giôø döùt. Nhö ngöôøi thôï goám, chaân ñaïp cho baùnh xe quay voøng maø thaønh ñoà goám. Coù vaät beå khi ñang coøn treân baùnh xe quay, hoaëc beå khi ñaët treân maët ñaát, hoaëc beå khi cho vaøo loø nung. Con ngöôøi cuõng nhö vaäy, cho neân ngöôøi hoïc phaûi nghó ñeán vieäc tu. Laïi daãn lôøi kinh: “Ta duøng Thieân nhaõn nhìn xem chuùng sinh, keû ñöôïc sinh leân coõi trôøi nhö ñaát

dính treân moùng tay, ít khoâng ñaùng keå.” Cho neân noùi: Ngöôøi trí ñaït ñöôïc ñaïo, ôû treân coõi trôøi daïo chôi laâu daøi. Neáu coù ngöôøi ôû laâu treân coõi trôøi thì coù ba ñieàu hôn ngöôøi môùi sinh leân laø: 1. Tuoåi thoï, 2. Saéc ñeïp, 3. Phöôùc loäc. Cho neân noùi: ÔÛ laâu treân coõi trôøi daïo chôi laâu daøi. ÔÛ laâu treân coõi trôøi thì höôûng phöôùc baùo, cuøng nhau vui chôi, nhìn phía Ñoâng thì queân phía Taây. Cho neân noùi: ôû laâu treân coõi trôøi höôûng phöôùc. ÔÛ laâu giöõa thaân toäc nhö aùnh saùng maët trôøi roïi xuyeân maây, sinh ra cha meï, anh chò em, trong ngoaøi ñeàu ñöôïc kính meán, döùt boû heát moïi troùi buoäc, coù khaû naêng döùt boû taát caû, caùc keát söû döùt haún khoâng coøn soùt, moïi troùi buoäc aùi nhieãm ñeàu döùt boû heát. Cho neân noùi: Döùt boû taát caû caùc keát söû, ôû giöõa söï lo raàu maø ta khoâng lo raàu, taâm luoân côûi môû ñoái vieäc phaûi quaáy, bieát roõ voâ thöôøng. AÂn aùi bieät ly laø vieäc thöôøng ôû theá gian. Heã coù vui chaéc chaén coù khoå, coù sinh chaéc chaén coù cheát, khoâng sinh thì khoâng cheát, ñaâu theå traùnh khoûi. Do yù nghóa aáy suy ra lo raàu laø gì, vui noï töø ñaâu ñeán? Cho neân noùi: ôû giöõa nôi lo raàu, nhöng mình khoâng lo raàu, taâm nhö tro taøn nguoäi laïnh. Caûnh giôùi voâ vi döùt haún caùc ñöôøng döõ, ñöôøng döõ laø ñòa nguïc, ngaï quyû, suùc sinh. Choán bieân giôùi, moïi rôï cuõng goïi laø ñöôøng döõ. Cho neân noùi: Döùt heát caùc ñöôøng döõ, thoaùt taát caû khoå, thoaùt taùm goác khoå laø sinh, giaø, beänh, cheát, gheùt phaûi gaëp, aân aùi chia lìa, mong öôùc khoâng ñaït. Toùm laïi, khoå bôûi thaân naêm aám laãy löøng. Ngöôøi tu haønh ñoái vôùi caùc khoå aáy maø thoaùt ñöôïc thì Nieát-baøn laø baäc nhaát, voâ vi, khoâng taïo taùc, khoâng coù nhöõng söï bieån ñoåi, cho neân noùi: Goïi laø Neâ-hoaøn.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.